

HORVÁTH GÉZA

PEDAGÓGUSNAPRA

TARTALOMJEGYZÉK

- 3 HORVÁTH GÉZA: PEDAGÓGUSNAPRA
- 4 LACZA TIHAMÉR: A TUDÓS KÖRORVOS. ARCKÉPVÁZLAT DR. KISS LÁSZLÓRÓL
- 7 SÁRKÖZY MIKLÓS: VÁMBÉRY ÁRMIN, A SOKIDENTITÁSÚ TUDÓS
- 10 DOBROVITS MIHÁLY: EGY EMBER ARCAI
- 12 FIBI SÁNDOR: HUSZONÖT ÉVE A TÁRSUNK...
- 13 PÉK ÉVA: TÖRETLEN HITTEL
- 15 TÓTH ERIKA: ELÉG JÓ TANÁR, ELÉG JÓ BIZONYÍTVÁNY
- 16 CZAJLIK HILDA: AZ ISKOLAI BÁNTALMAZÁS – ZAKLATÁS
- 19 GOMBOS PÉTER: OLVASÁS ÉS IRODALOM A 21. SZÁZADBAN
- 21 KÖVECSESNÉ DR. GÖSI VIKTÓRIA: A DIGITÁLIS KORSZAK OKTATÁS-MÓDSZERTANI KIHÍVÁSAI (1. RÉSZ)
- 23 BETÁK NORBERT: A DIGITÁLIS ÍRÁSTUDÁS ÉS AZ ECDL
- 24 JÁNK ISTVÁN: ARANY JÁNOS BALLADÁINAK VÁLTOZATOS ALKALMAZÁSI LEHETŐSÉGEI A NYELVTANÓRÁN (1. RÉSZ). NYELVI VÁLTOZÁS ÉS NYELVI VÁLTOZATOSÁG
- 26 VIZI ANDREA: SWAMPED IN SVOMPT, AVAGY ELVESZVE AZ ANGOL MONDATTANBAN
- 26 POMICHAL KRISZTIÁN: TÉVHITEK ÉS FÉLIGAZSÁGOK A BIOLÓGIÁBAN (1. RÉSZ). HÁZI KEDVENCEINK FEKETE-FEHÉR VILÁGA
- 28 CSICSAY ALAJOS: AZ ŐSEMBER BÖRNYÚZÓ PENGÉJÉTŐL AZ INTERNETIG
- 30 PETERNAI ZSUZSANNA: AZ ETWINNING-DÍJAK
- 32 AZ ÍGY LÁTOM ÉN A KITELEPÍTÉST ESSZÉÍRÓ VERSENY DÍJAZOTT ÍRÁSAI
- 34 TEHETSÉGEK
- 34 ISKOLAHÍREK
- 37 HÁZUNK TÁJA

– Ön, ugye, pedagógus volt? – kérdezte a minap egy régi ismerősöm, akivel már évek (évtizedek?) óta nem láttuk egymást.

– Nemcsak voltam: *vagyok* is – válaszoltam.

– Még mindig tanít? – kérdezte elképedve, hiszen már ő is nyugdíjas, pedig fiatalabb nálam.

– Már nem; ha arra gondol, hogy bejárok-e naponta az iskolába.

– – –

Nem biztos, hogy sikerült vele megértetnem: a pedagógus élete végéig pedagógus marad. Persze, nyugdíjasként megváltozik a napirendje, megszűnnek a szükséges és szükségtelennek vélt kötelességei. Az előbbi alatt értem, hogy nem kell napról napra, óráról órára megterveznie, újabb és újabb ötletekkel felépítenie a tanórát; nem kell témazárókat, felméréseket alkotnia, javítania és értékelnie. A szükségtelen alatt pedig a rengeteg elektronikus és papíralapú kimutatást, jelentést, jellemzést.

Úgy érzem: ma már – „karosszék-ből” figyelve, félig kívülállóként – nekem is jogom van köszöntenem a pedagógustársaimat. Elsősorban azokat, akik ma is ott állnak a katedra mögött – vállalva az egyre nehezedő körülményeket. Mert a korszerűsödés legalább annyi bosszúságot hoz, mint könnyebbséget. Nyilván senki sem tiltakozik amiatt, hogy a krétát felváltja a filctoll, a kivetítő, az interaktív tábla. Az sem tragédia, hogy a mai gyerekek okostelefonjaikról sokkal több hasznos információt szerezhetnek, mint a tankönyvekből. Ha akarnak. Mert abban már nem vagyok biztos, hogy tényleg hasznos ismeretek után kutatnak, amikor csodagépeik billentyűzetét nyomogatják. Néhány év alatt a felismerhetetlenségig megváltozott a pedagógusok szerepe, a nevelési-oktatási folyamatban betöltött pozíciója. A tekintélyalapú, ismeretközlő („én

elmondom, te megérted és megjegyzed”) oktatás már rég kiment a divatból. De jött-e valami egyértelműen hatékony a helyébe?! Talán meglepő, ha azt mondom: igen. És ez nem egy (divatos) módszer vagy egy oktatási rendszer, hanem a *jó pedagógus*. Aki nem mindenható „recepteket” keres az eredményes tanári munkához, és azt minden áron alkalmazva azzal önmagának és tanítványainak is szenvedéseket okoz. A jó pedagógus (és ez így volt évszázadokkal ezelőtt is) *jó tanulási légkört* igyekszik teremteni. Ehhez a hagyományos pedagógiában („annak idején”) elég volt a „mindentudó” pedagógus előadása, magyarázata. A mai gyerekek egyáltalán nem hiszik, hogy tanáruk mindentudó, és nem fogadják el, hogy egy tanári előadást „hátrattett kézzel” ülve, pizszenés nélkül kellene végighallgatniuk. A huszonegyedik század iskolása önkéntelenül is *részese akar lenni* az oktatási folyamatnak. És ettől lett összehasonlíthatatlanul nehezebb a mai pedagógus munkája. Az évtizedek óta hangoztatott *egyéni bánásmód* szerepe ma már kikerülhetetlen. De hogy lehet egy harmincas létszámú osztályban mindenkihez személyre szólóan közelíteni?! A jó pedagógusok erre a csodára is képesek.

Mindig csodáltam az alsó tagozatban tanítókat, legfőképp azokat, akik első osztályban alkotnak „semmiből” csodákat. És ma is azokat a pedagógusokat nézem már-már irigykedve, akik nem matematikusnak, biológusnak, zenésznek... nevezik magukat, hanem *pedagógusoknak*: akik szüntelenül azon fáradoznak, hogy fölkeltsék tanítványaik kíváncsiságát a matematika, a biológia, a zene... csodálatos világa iránt. Azt kívánom, hogy legyen ehhez a munkához végtelen türelmük, és tapasztalják meg egyre gyakrabban, hogy fáradozásuk nem volt hiábavaló.